

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВАРНА

Ниво на класификация: 0
[TLP-WHITE]

Изм. № 26-00-6836/A1

Вх. № 26-00-6836/12.09.2024г.

гр. Варна 14. 10. 2024

ДО
Г-Н ВЕСЕЛИН ГЕОРГИЕВ
УПРАВИТЕЛ НА „ЕЕ КРАСЕН“ ЕООД
УЛ. „ГЕН. КОЛЕВ“ № 104, ЕТ. 5, АП. 32
ГР. ВАРНА
E-mail: vgg@europeanenergy.com

КОПИЕ

ДО
КМЕТА НА ОБЩИНА КРУШАРИ
ДО
КМЕТА НА ОБЩИНА ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО
ДО
КМЕТА НА С. АБРИТ, ОБЩ. КРУШАРИ
ДО
КМЕТА НА С. АЛЕКСАНДРИЯ, ОБЩ. КРУШАРИ
ДО
КМЕТА НА С. БИСТРЕЦ, ОБЩ. КРУШАРИ
ДО
КМЕТА НА С. ЗЕМЕНЦИ, ОБЩ. КРУШАРИ
ДО
КМЕТА НА С. ДОБРИН, ОБЩ. КРУШАРИ
ДО
КМЕТА НА С. ПОЛКОВНИК ДЯКОВО, ОБЩ. КРУШАРИ
ДО
КМЕТА НА С. ЗАГОРЦИ, ОБЩ. КРУШАРИ
ДО
КМЕТА НА С. КРАСЕН, ОБЩ. ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО
ДО
КМЕТА НА С. ЖИТЕН, ОБЩ. ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО
ДО
КМЕТА НА С. РОСИЦА, ОБЩ. ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО
И
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ ДОБРИЧ

9000, гр. Варна, ул. "Ян Палах" №4
Тел: (+35952) 678 848, Факс: (+35952) 634 593,
e-mail: riosv-vn@riosv-varna.bg, www.riosv-varna.bg

Относно: Уведомление за инвестиционно предложение „Изграждане на вятърен парк „Красен“, състоящ се от 26 бр. вятърни генератора с обща номинална мощност до 208 MW и линейна инфраструктура“

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГЕОРГИЕВ,

Във връзка с внесеното в РИОСВ – Варна, уведомление за инвестиционно предложение, Ви уведомявам следното:

I. По отношение изискванията на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) :

Съгласно представената информация се предвижда реализацията на ИП „Изграждане на вятърен парк „Красен“, състоящ се от 26 бр. вятърни генератора с обща номинална мощност до 208 MW и линейна инфраструктура“ в следните поземлени имоти:

- ПИ №№ 00031.4.43, 00031.3.73, 00031.7.55, 00031.7.94, 00031.12.10, с обща площ 262 764 кв.м, НТП „Нива“, с. Абрит, общ. Крушари;
- ПИ №№ 00268.25.14, 00268.32.3, 00268.13.33, 00268.22.101, 00268.22.107, 00268.21.52, с обща площ 146 849 кв.м, НТП „Нива“, с. Александрия, общ. Крушари;
- ПИ №№ 04193.12.86, 04193.11.90, 04193.19.56, 04193.4.72, с обща площ 77524 кв.м, НТП „Нива“, с. Бистрец, общ. Крушари;
- ПИ № 21470.26.47, с площ 19365 кв.м, НТП „Нива“, с. Добрин, общ. Крушари;
- ПИ № 30781.13.65, с площ 7002 кв.м, НТП „Нива“, с. Земенци, общ. Крушари;
- ПИ №№ 40097.505.40, 40097.505.42, с обща площ 34516 кв.м, НТП „Нива“, с. Крушари, общ. Крушари;
- ПИ № 57234.17.63, с площ 7504 кв.м, НТП „Нива“, с. Полковник Дяково, общ. Крушари;
- ПИ № 30185.17.366, с площ 55011 кв.м, НТП „Нива“, с. Загорци, общ. Крушари;
- ПИ №№ 39534.1.11, 39534.29.4, 39534.130.29, 39534.8.84, 39534.23.76, 39534.31.62, 39534.38.44, с обща площ 286240 кв.м, НТП „Нива“, с. Красен, общ. Генерал Тошево, с възложител „ЕЕ КРАСЕН“ ЕООД.

С настоящото ИП се предвижда изграждането на ветроенергиен парк с обща инсталирана мощност до 208 MW, състоящ се от 26 бр. вятърни генератора със следните параметри :

- Номинална мощност до 8 MW всеки, включително;
- Височина на кулата до 200 м;
- Диаметър на ротора до 200 м.

Към вятърния парк ще бъдат изградени две повишаващи подстанции 33/110 kV, чиито характеристики ще бъдат определени от ЕСО ЕАД, след получаване на становище за условията и начина на присъединяване към мрежата. Вятърните генератори ще бъдат свързани към повишаващата подстанция 33/110 kV посредством подземни кабелни линии. Засегнатите имоти, върху които се планира да се изградят пътища за достъп и в които да бъдат положени кабелни линии са със следните идентификатори:

- В землището на с. Абрит, общ. Крушари: 00031.4.43, 00031.4.114, 00031.4.115, 00031.4.46, 00031.3.130, 00031.3.73, 00031.3.72, 00031.3.153, 00031.7.153, 00031.7.55, 00031.7.139, 00031.7.94, 00031.10.153, 00031.13.153, 00031.12.151, 00031.12.10;
- В землището на с. Александрия, общ. Крушари: 00268.25.163, 00268.25.164, 00268.25.14, 00268.32.3, 00268.70.159, 00268.10.102, 00268.13.113, 00268.13.104, 00268.13.33, 00268.16.126, 00268.22.101, 00268.22.139, 00268.22.107, 00268.21.153, 00268.19.140, 00268.20.141, 00268.80.162, 00268.21.52;

- В землището на с. Бистрец, общ. Крушари: 04193.11.127, 04193.12.128, 04193.12.86, 04193.11.128, 04193.11.123, 04193.9.118, 04193.11.124, 04193.11.90, 04193.12.122, 04193.92.130, 04193.18.140, 04193.19.140, 04193.19.137, 04193.19.56, 04193.39.110, 04193.19.143, 04193.19.144, 04193.4.142, 04193.4.109, 04193.4.72;
- В землището на с. Добрин, общ. Крушари: 21470.4.103, 21470.3.104, 21470.3.108, 21470.8.161, 21470.2.106, 21470.10.107, 21470.14.109, 21470.15.128, 21470.12.119, 21470.25.519, 21470.26.119, 21470.26.148, 21470.26.45, 21470.26.90, 21470.26.91, 21470.26.47, 21470.22.140;
- В землището на с. Житен, общ. Генерал Тошево: 29444.10.65, 29444.13.107, 29444.13.106;
- В землището на с. Загорци, община Крушари: 30185.16.110, 30185.10.57, 30185.16.111, 30185.17.109;
- В землището на с. Земенци, общ. Крушари: 30781.12.114, 30781.13.115, 30781.87.118, 30781.13.65, 30781.81.104, 30781.40.110;
- В землището на с. Красен, общ. Генерал Тошево: 39534.8.108, 39534.1.18, 39534.1.11, 39534.8.109, 39534.30.95, 39534.29.29, 39534.29.4, 39534.44.29, 39534.56.24, 39534.90.71, 39534.126.115, 39534.126.108, 39534.130.30, 39534.130.29, 39534.8.106, 39534.8.84, 39534.8.110, 39534.30.96, 39534.23.82, 39534.23.76, 39534.10.39, 39534.31.62, 39534.30.93, 39534.38.57, 39534.38.44;
- В землището на с. Крушари, общ. Крушари: 40097.602.4, 40097.507.155, 40097.507.152, 40097.602.3, 40097.602.2, 40097.505.137, 40097.505.142, 40097.505.136, 40097.505.40, 40097.503.96, 40097.503.92, 40097.504.92, 40097.602.1, 40097.506.7, 40097.508.295, 40097.508.75, 40097.16.12, 40097.16.6, 40097.16.10, 40097.16.11, 40097.18.98, 40097.18.14, 40097.19.133, 40097.19.132, 40097.19.131;
- В землището на с. Полковник Дяково, общ. Крушари: 57234.15.100, 57234.52.508, 57234.17.107, 57234.17.63, 57234.19.116, 57234.21.213;
- В землището на с. Росица, общ. Генерал Тошево: 63094.142.7, 63094.120.125, 63094.120.116, 63094.120.117, 63094.162.113.

Общата площ/дължина на имотите е както следва:

- за ПУП – ПЗ (площадкови обекти): на територията на Община Крушари: 610 524 кв.м, като от тях ще бъдат използвани 23 476 кв.м; на територията на Община Генерал Тошево: 286 240 кв.м, като от тях ще бъдат използвани 9203 кв.м;
- за ПУП – ПП (линейни обекти): на територията на община Крушари: 61,872.96 м и на територията на община Генерал Тошево: 23,924.38 м.

Така заявеното ИП попада в обхвата на т. 3, буква „и” - съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра от Приложение № 2 на ЗООС и на основание чл. 93, ал. 1, т. 1 от същия закон подлежи на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

Съгласно разпоредбите на чл. 93, ал. 9 от ЗООС, съгласно които за инвестиционни предложения може да се провежда задължителна ОВОС, без да се извършва преценка:

- при наличие на обстоятелство по чл. 31, ал. 8 от Закона за биологичното разнообразие;
- в случаите по чл. 156е, ал. 3 от Закона за водите;
- по искане на възложителя, което Вие сте заявили с подаденото от Вас уведомление.

Компетентен орган за вземане на решение по ОВОС е директорът на РИОСВ-Варна, съгласно чл. 94, ал. 2 от ЗООС.

За процедурата по ОВОС възложителят на ИП е необходимо да предприеме следните действия:

1. Да се проведат консултации съгласно чл. 95, ал. 3 от ЗООС и чл. 9, ал. 1-5 от Наредбата за ОВОС със: обществеността, компетентния орган по процедурата за ОВОС, главния архитект на Община Крушари и гл. архитект на Община Генерал Тошево (по отношение на всички разрешени, одобрени, в процедура на одобряване и реализирани

инвестиционни предложения и планове, с които се очаква кумулативен ефект), РЗИ – Добрич (по отношение съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве), Басейнова дирекция “Черноморски район” – Варна, Басейнова дирекция “Дунавски район” – Плевен, “ВиК-Добрич” ООД, НИНКН – Министерство на културата, „Булгартрансгаз“ ЕАД, с други органи/ведомства/дружества - по преценка.

2. Да осигури, съгласно чл. 95, ал. 2 от ЗООС и чл. 10 от Наредбата за ОВОС, изработване на задание за обхват и съдържание на ОВОС, в което да се отразят резултатите от извършените консултации.

По изработеното задание с приложени към него писмени доказателства за извършените консултации и справка за тях, съдържаща мотиви за приетите и неприетите бележки и препоръки, да проведе консултации с РИОСВ-Варна, съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 5 от Наредбата за ОВОС.

Препоръчвам следната таблична форма за резултатите от извършените консултации:

№	Извършени консултации /община/кметство /контролен орган /ведомства /НПО, др. организации/	Описание на изразени становища/препоръки /бележки, др.	Приети/ еприети	Мотиви

3. Да възложи изготвянето на доклад за ОВОС в съответствие със заданието на колектив от експерти с ръководител, отговарящи на изискванията на чл. 83 на ЗООС.

4. Възложителят на предложението по чл. 81, ал. 1, т. 2 от ЗООС представя на компетентния орган за оценяване на качеството доклад за ОВОС. Доклада за ОВОС следва да бъде съобразен и съдържа информация отговаряща на изискванията на чл. 96, ал. 1 от ЗООС.

5. За оценяване качеството на доклада за ОВОС възложителят внася искане за издаване на решение по ОВОС по образец съгласно Приложение № 8, към което представя по един екземпляр от доклада по чл. 12 от Наредбата за ОВОС и приложенията му на хартиен и на електронен носител.

6. По отношение на оценката на въздействията в доклад за ОВОС да се акцентира на следното :

- Подробно описание на всички технологични дейности и процеси;
- Приложен актуален картен материал и схеми - вътрешни и външни ел. мрежи/проводи и съоръжения, необходими за присъединяване към електропреносната мрежа, свързващи пътища, монтажна площадка и др;
- В случай на избран модел ветрогенератори, да се предложат алтернативи за предвиждащия се модел - предимства и недостатъци;
- Да се анализират и отчетат изискванията на чл. 141, 141а, 142 от Наредба №14 от 2005 год. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия и по-специално: минимално разстояние до най-близкото населено място; ефективна изолация от шум, вибрации и инфразвук; разстояние между генератора и намиращите се в близост други вече изградени генератори; изисквания по отношение на фундамента под съоръжението; начина на разполагане върху терена;
- В тази връзка за обхвата на предварителните проучвания за вятърни генератори, съгласно чл. 136, т. 1 от Наредба № 14 на този етап трябва да са налице данни за обезпеченост с вятър и по конкретно: изследвания за не по-малко от 10-годишен период за режима на вятъра в предлаганата площадка за строителство, представени като статистическо разпределение на скоростта на вятъра по време и посока;

статистическо разпределение по време на състояние на безветрие на площадката: статистически данни от измервания за предполагаемата височина на установяване на пропелера на генератора; оценка на потенциала на вятъра за проектната височина на установяване на пропелера - когато няма данни по горната точка; тип и характеристики на потенциалното въздействие върху околната среда, като се вземат предвид вероятните значителни последици за околната среда вследствие на реализацията на инвестиционното предложение.

- Оценката на въздействията следва да се направи на база характеристиките на общата концепция на ИП, проектните предвиждания с него, предвидени нараствания на територии, неговите ограничители, стимулатори, прогнозни постановки по системи и постигането на баланс между природна и урбанизирана среда с екологосъобразно устройство;
- Да се направи анализ на кумулативното въздействие с отчитане на сегашното състояние на територията с всички минали процедури по реда на ЗООС и ЗБР и съпоставка с одобрените и въведени в експлоатация по реда на ЗУТ, както и с бъдещите предвиждания. Анализът следва да бъде съсредоточен върху територията на Община Крушари, Община Генерал Тошево, Община град Добрич и Община Тервел на база преминали процедури с бъдещи предвиждания и кумулативното въздействие върху околната среда по компоненти. Да бъдат отчетени въздействията с предвижданията в ИП и възможността конкретната територия да поеме бъдещото натоварване. В обосновката на анализа да се акцентира и върху процедурите инвестиционни намерения, планове, програми и проекти загубили правното си действие, съгласно чл. 93, ал. 8, чл. 99, ал. 8, чл. 88, ал. 4 от ЗООС и чл. 31, ал. 7 във връзка с ал. 23 от ЗБР, предвид изтеклия 5 годишен срок за осъществяването на намерението и техният начин на трайно ползване да остане със статута си преди започване на процедурите по околна среда- пасища, ливади, горски фонд и др.
- Подходът, за извършване на оценката на кумулативното въздействие, следва да се основава на обща методологическа рамка, а именно оценка на потенциалните кумулативни въздействия на съществуващи, одобрени или в процес на одобряване и/или разработване обекти върху компонентите/фактори на околната среда като бъдат анализирани:
 - Ефектите с натрупване – общият ефект от различни въздействия върху всеки отделен компонент/фактор на околната среда;
 - Ефектите с наслаждане:
 - натрупване на еднакви въздействия, което води до ново значително въздействие;
 - натрупване на различни въздействия, което води до ново значително въздействие;
 - Ефектите във времето – оценка на възможни въздействия, които възникват в различните етапи на реализация на обектите (строителство, експлоатация и извеждане от експлоатация) и които водят до ново значително въздействие.
 - Оценката на кумулативното въздействие и значимостта следва да бъде извършена и при отчитане на степента на въздействие върху компонентите/факторите на околната среда.
- Докато индивидуалното въздействие на дадена дейност може да бъде приемливо само по себе си то в комбинация с други въздействия от други инвестиционни предложения, планове, програми и проекти в комбинация с ИП може да доведе до неприемливи кумулативни въздействия.
- Да бъдат отчетени трите основни типа кумулативно въздействие:
 - Адитивни въздействия, при които ефектите от многобройни източници се натрупват и увеличават въздействията върху околната среда;

- Въздействия, при които множество източници си взаимодействат и причиняват нова форма на въздействие;
 - Непреки въздействия, при които определена дейност, свързана с инвестиционно предложение, планове, програми и проекти води до действия и свързани с тях въздействия, които не са пряко свързани с тях.
- При идентификацията и оценката на кумулативните въздействия от строителството и експлоатацията в бъдещото ИП да бъде използван качествен подход. Да бъдат идентифицирани рецепторите на околната и социална среда, които има вероятност да се засегнат от кумулативни въздействия, като се отчете географско и времево застъпване с инвестиционни предложения, план или програма с настоящото ИП.
 - Сметчане на въздействията - В ДОВОС да бъде оценен потенциалът за предотвратяване, намаляване, сметчане, отстраняване или компенсиране на потенциалните неблагоприятни въздействия от инвестиционните предложения, планове и програми в комбинация с настоящото ИП и се определят съответните дейности за управление и мониторинг.
 - Подробно да се разгледат очакваните нива на шума, излъчван в околната среда по време на строителството и експлоатацията на ИП;
 - Да се определи разстоянието, на което се намират най-близко разположените жилищни сгради, спрямо промишления източник (местата на въздействие);
 - Да се представи изследване на шумовото натоварване, шумови карти и прогноза за стойностите на шума, излъчван в околната среда, вкл. и за кумулативно въздействие;
 - Да се представят конкретни мерки за ограничаване на нивата шума от реализацията и експлоатацията на ИП;
 - да се представи подробна информация за образуваните от дейността отпадъци и начина на тяхното управление в съответствие с разпоредбите на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане;
 - Да се опишат отпадъчните води, които ще се формират по време на строителството и по време на експлоатацията, начина им на третиране и мястото им на отвеждане;
7. Към доклада за ОВОС да се приложат като отделни самостоятелни приложения нетехническото резюме на доклада за ОВОС, съгласно § 1, т. 27 от Допълнителните разпоредби на ЗООС, както и всички приложения съгласно проведените консултации.
8. При внасяне на документацията за ОВОС в РИОСВ – Варна, е необходимо да се представи документ за платена такса от 1200 лв., определена в чл. 1, ал. 2, т. 1, във връзка с чл. 30, ал. 1 от Тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на околната среда и водите (ПМС 136/13.05.2011г., Обн. ДВ. бр.39/20.05.2011г.), преведена по сметка на РИОСВ – Варна
- IBAN: BG17 SOMB 9130 3137 0237 01;
 - BIC: SOMBBGSF; при Общинска банка АД.
 - Основание по преписка: вх. № 26-00-6836/2024 г.

II. По отношение на изискванията на българската нормативна уредба по Екологична оценка:

Към документацията за ИП е представена Заповед № Ркд-20-122/04.09.2024г. на Областния управител на област Добрич с която е разрешено изработването на ПУП-ПЗ и ПУП-ПП за горесцитираните имоти.

Подробните устройствени планове по смисъла на *Закона за устройство на територията (ЗУТ)*, както и техните изменения, попадат в обхвата на разпоредбата на чл. 85, ал. 2 във връзка с ал. 1 от ЗООС и в позицията на т. 9.1 от Приложение 2 към чл. 2, ал. 2, т. 1 на *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и*

програми (Наредбата за ЕО; обн. ДВ, бр. 57/04 г., с изм. и доп.).

Когато за реализирането на намерението и/или свързаните с него съпътстващи обекти и дейности се изисква най-напред да бъде изготвен самостоятелен устройствен план /евентуално подробен устройствен план - ПУП, устройващ само конкретното намерение/ и/или ПУП с по-голям териториален обхват от този, необходим за реализирането на конкретното намерение/ по реда на специализираната нормативна уредба /ЗУТ или друг закон/, процедирането по реда на глава шеста от ЗООС трябва да бъде съобразено с йерархичната последователност на изискващите се планове, проучвания, проекти.

Подробните устройствени планове /ПУП/ и техните изменения са включени в обхвата на приложения №1 и 2 на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, "Наредба за ЕО" /ДВ, бр. 57/04 г., изм./.

ПУП са включени в Приложение №2 на Наредбата за ЕО и когато с тях или измененията на ПУП се предвиждат описаните по-горе дейности, на основание чл. 2, ал. 2, т. 1 от Наредба за ЕО, плановите следва да са предмет на преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка.

Съгласно чл. 91, ал. 1 от ЗООС, екологичната оценка се извършва независимо от ОВОС.

Съгласно изискванията на чл. 91, ал. 2 от ЗООС, когато за конкретното инвестиционно предложение, включено в приложение № 2, се изисква и изготвянето на самостоятелен план или програма по чл. 85, ал. 1 и 2, компетентният орган по околна среда може по искане на възложителя или по своя преценка да допусне извършването само на една от оценките по Глава шеста.

Предвиденото инвестиционното предложение подлежи на преценяване на необходимостта от ОВОС, на основание чл. 93, ал. 1, т. 1 на ЗООС.

В уведомлението за ИП възложителят е посочил, че желае да бъде допуснато извършването само на ОВОС (в случаите по чл. 91, ал. 2 от ЗООС, когато за инвестиционно предложение, включено в приложение № 1 или в приложение № 2 към ЗООС, се изисква и изготвянето на самостоятелен план или програма по чл. 85, ал. 1 и 2 от ЗООС).

Към документацията по процедурата следва да се представят копия от ПУП-ПЗ - обяснителна записка и схематична част.

III. По отношение на изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие(ЗБР):

Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС, гореописаното ИП подлежи на ОС.

Част от територията, предмет на ИП, попада в границите на защитени зони по чл. 1, ал. 2 от Наредба за ОС - част от трасето на техническата инфраструктура, попада в границите на ЗЗ BG0000107 „Суха река“.

При извършената проверка за допустимост по реда на чл. 12 във връзка с чл. 39, ал. 2 от Наредбата за ОС, се констатира, че предвижданията на ИП не противоречат на режимите на ЗЗ BG0000107 „Суха река“, определени със заповедта за обявяване.

Ветрогенераторите, предмет на ИП, не попадат в границите на ЗЗ. Най-близко разположените ЗЗ, върху които ИП има вероятност да окаже въздействие с предвидените за реализиране ветрогенератори са:

- ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002048 "Суха река", обявена със Заповед № РД-853/15.11.2007 г. изменена със Заповед № РД № 84/28.01.2013 г. на министъра на околната среда и водите - на около 3 км;
- ЗЗ за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна BG0000570 „Изворово-Крайще“, обявена със Заповед № РД-1012/17.12.2020 г. на министъра на околната среда и водите – на около 150 м;

- защитена зона за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна BG0000107 „Суха река“, обявена със Заповед № РД-989/10.12.2020 г. на министъра на околната среда и водите - граничи с най-близко разположените имоти, предмет на ИП /ПИ 00031.12.10, 00268.13.33, 04193.11.90 и 04193.19.56/;
- 33 за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна BG0000572 „Росица-Лозница“, обявена със Заповед № РД-299/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите - на около 1 км.

След преглед на представената документация и на основание чл. 39, ал. 3 от *Наредбата за ОС*, въз основа на критериите по чл. 16 от същата, преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие на ИП върху най – близко разположените защитени зони е, че инвестиционното предложение **има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие** върху предмета и целите на опазване в защитените зони, поради следните мотиви:

1. Има вероятност от значително въздействие върху степента на съхранение на видове и техните местообитания, предмет на опазване в 33 за опазване на дивите птици BG0002048 “Суха река“ и 33 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000107 „Суха река“, BG0000570 „Изворово-Кранще“ и BG0000572 „Росица-Лозница“, предвид следното:
- ИП за „Изграждане на вятърен парк Красен, състоящ се от 26 вятърни генератора с обща номинална мощност до 208 MW и линейна инфраструктура“ в землищата на с. Абрит, с. Александрия, с. Бистрец, с. Добрин, с. Земенци, с. Крушари, с. Полковник Дяково, с. Загорци, общ. Крушари и с. Красен, общ. Генерал Тошево, обл. Добрич /за ветрогенератори и техническа инфраструктура/, както и с. Житен, с. Загорци, община Крушари и с. Росица, общ. Генерал Тошево, обл. Добрич /за техническа инфраструктура. Общата площ/дължината на имотите е както следва: за ПУП – ПЗ (площадкови обекти): на територията на общ. Крушари: 610.524 дка, като от тях ще бъдат използвани 23.476 дка; на територията на общ. Генерал Тошево: 286.240 дка, като от тях ще бъдат използвани 9,203 дка; за ПУП – ПП (линейни обекти): на територията на община Крушари: 61,872.96 метра; на територията на общ. Генерал Тошево: 23,924.38 метра. С настоящото ИП се предвижда изграждането на ветроенергиен парк с обща инсталирана мощност до 208 MW, състоящ се от 26 броя вятърни генератора със следните параметри - номинална мощност до 8 MW, височина на кулата – до 200 м и диаметър на ротора – до 200 м. Към вятърния парк ще бъдат изградени две повишаващи подстанции 33/110 kV. Вятърните генератори ще бъдат свързани към повишаващата подстанция 33/110 kV посредством подземни кабелни линии. За закрепване на повърхността на земята се използват гравитационни фундаменти. За целите на предпроектните проучвания са предвидени типови фундаменти с форма на кръг и 16 m радиус, или около 804 кв. м. всеки. Крановите площадки са необходими за периода на строителството и са с параметри 20 м на 50 м, или около 1,000 кв. м, разположени непосредствено до фундаменти. Пътищата, които ще осигуряват достъп до границата на всяка кранова площадка или фундамент са планирани да бъдат с ширина 4.5 м. При необходимост, преди началото на строителството ще се процедират и допълнителни обслужващи площадки за временно ползване на земеделска земя. Временните площадки ще бъдат с площ до 5 дка за всеки отделен вятърен генератор и ще бъдат използвани за осигуряване на временни уширения на завои, площи за сглобяване на основния и спомагателен кранове, за временно складиране на компоненти (витла, гондола, ротор и др.) и за осигуряване на безопасност по време на строителството съгласно специфичните изисквания на доставчика на съоръженията. Присъединителните електропроводи високо напрежение (ВН), свързващи повишаващите подстанции и електропреносната мрежа ще бъдат проектирани и изпълнени подземно и/или въздушно, съгласно указанията на електропреносния оператор ЕСО ЕАД. Присъединителната инфраструктура ще бъде изградена чрез

подземни кабелни линии 33 kV, свързващи отделните вятърни генератори с повишаващите подстанции. Предвижда се кабелните линии 110 kV да бъдат подземни и да свързват п/ст 33/110 kV с п/ст 110/400 kV.

- Част от територията, предмет на ИП /част от техническата инфраструктура/, попада в границите на 33 BG0000107 „Суха река“. ИП е допустимо спрямо режимите на 33 BG0000107 „Суха река“, определени със заповедта за обявяване на 33. Ветрогенераторите, предмет на ИП, не попадат в границите на 33. Най-близо разположените 33, върху които ИП има вероятност да окаже въздействие с предвидените за реализиране ветрогенератори са: 33 за опазване на дивите птици BG0002048 „Суха река“ – на около 3 км, 33 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000107 „Суха река“ – граничи с най-близо разположените имоти, предмет на ИП /ПИ 00031.12.10, 00268.13.33, 04193.11.90 и 04193.19.56/, BG0000570 „Изворово-Краище“ – на около 150 м и BG0000572 „Росица-Лозница“ – на около 1 км.
- Част от трасето на техническата инфраструктура, предмет на ИП, засяга типове природни местообитания – 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)*“ /в обхвата на имоти 00268.10.102, 04193.18.140, 04193.19.140, 04193.19.137, 04193.39.110, 04193.19.143/, 6250* *Панонски лъсови степни тревни съобщества* /в обхвата на имот 00268.10.102/, 62C0* *Понто-Сарматски степи* /в обхвата на имот 00268.70.159/, предмет на опазване в 33 BG0000107 „Суха река“, както и 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)*“ /в обхвата на имот 39534.90.71/, предмет на опазване в 33 BG0000570 „Изворово- Краище“.
- Съгласно данни от информационната система за екологичната мрежа Натура 2000 и налични данни от мониторингови проучвания в района на общината, на чиято територия са разположени имотите, предмет на ИП, през територията, предмет на ИП преминава значителен миграционен поток на птици. Територията, предмет на ИП може да се използва за почивка по време на миграция на някои видове птици. Територията, предмет на ИП, е разположена в чувствителна зона за птиците по отношение на развитие на вятърни генератори, съгласно базата данни в наличната информационна система за екологичната мрежа Натура 2000. В землищата, предмет на ИП, има горски територии, част от техническата инфраструктура попада в границите на 33 BG0000107 „Суха река“, а някои от имотите, в които ще се изграждат ветрогенератори, граничат със 33 и са предпоставка териториите да се използват от видове, предмет на опазване в 33, които са уязвими към ветрогенератори, включително мигриращи и зимуващи. Наличието на горски територии в района на ИП е предпоставка и за обитаване на района от прилепи, включително от видове, включени в предмета на опазване на 33. Територията има вероятност да е с ключова роля като екологична връзка при миграция на птици и прилепи, чиито местообитания се опазват в най-близо разположените 33. Земеделските земи, каквито са имотите, в които ще се реализират ветрогенераторите, има вероятност да предоставят подходящи местообитания за гнездене на врабчоподобни видове птици, които също са уязвими към ветрогенератори.
- С реализацията на линейната техническа инфраструктура има вероятност от фрагментация на типове природни местообитания – 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)*“, 6250* *Панонски лъсови степни тревни съобщества*, 62C0* *Понто-Сарматски степи*, предмет на опазване в 33 BG0000107 „Суха река“, както и 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)*, предмет на опазване в 33 BG0000570 „Изворово-Краище“, които частично са засегнати от същата.

Реализирането на ВГ със заложените технически параметри, са предпоставка за създаване на миграционна бариера за орнитофауната и прилепите, както при хранителни скитания така и при пролетна и есенна миграция, използвайки територията като миграционен коридор. Имотите, предмет на ИП, представляват земеделски територии. Същите граничат с други земеделски територии, а някои от тях са разположени непосредствено до горски територии. Земеделските и горските територии са основно местообитание, както на широко разпространените представители на българската орнитофауна, така и на много консервационно значими, редки и застрашени видове, предмет на опазване в защитените зони. Тези територии са ключови като гнездови местообитания, укрития, източник на храна и ловуване за птици и прилепи. В тази връзка реализирането на ИП, може също да допринесе за разпокъсване /фрагментация/ и загуба на ценни места за пренощуване, хранене, набиране на височина за предвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия за видове, предмет на опазване в гореописаните ЗЗ.

- Предвид техническите параметри на ИП за изграждането на до 26 броя вятърни генератори с обща мощност до 208 MW /височина на кулата – до 200 м и диаметър на ротора – до 200 м/, има вероятност ИП да допринесе за увеличаване на риска от сблъсък на птици и прилепи с ветрогенераторите. Рискът е най-голям при лоши метеорологични условия. По-голям риск се създава и при неравномерното разположение на ветрогенераторите един спрямо друг с липса на по-големи разстояния между тях, които да предоставят свободни коридори за преминаване на птиците, както и при разположението на имотите, в които ще се изграждат ветрогенератори извън ЗЗ, но изцяло заобиколени от същата /ЗЗ BG0000107 Суха река/. Предвид това има вероятност реализацията на инвестиционното предложение да доведе до намаляване числеността на птици и прилепи, чиито местообитания са предмет на опазване в ЗЗ и съответно да окаже косвено влияние върху популации на видове, чиито местообитания са предмет на опазване в същите зони, по отношение на евентуални процентни загуби.
- 2. В Община Крушари и Община Генерал Тошево, има други реализирани и процедурирани планове, програми, проекти и ИП от различен характер, като ветрогенератори, изграждане на водовземни съоръжения, развъждане на риба, създаване на трайни насаждения, изграждане на дестилерия, рекултивирание на общинско депо и др. По-голяма част от ИП са извън границите на ЗЗ. В тази връзка и предвид характера на настоящото ИП, същото би могло да се кумулира с други ИП със сходен характер като такива свързани с изграждане на ветрогенератори, както и такива свързани с реализиране на техническа инфраструктура, включително в границите на ЗЗ. На територията на двете общини, около и в близост до гореописаните и други ЗЗ има различни ИП за изграждане на множество ветрогенератори /напр. ВЕП Абрит – 24 бр. ВГ, ВЕП Свобода – 70 бр. и др./. Реализацията на ИП съвместно с реализацията на подобни ИП на територията на общината и землищата, предмет на ИП, в района на гореописаните защитени зони, както и на ниво миграционен коридор, е предпоставка за кумулативно въздействие и риск от сблъсък върху прилепи, реещи се и други активно летящи мигриращи птици, преминаващи през района, които са предмет на опазване и в същите защитени зони.
- 3. Предвид характера, местоположението и площта, предмет на ИП, има вероятност предвижданията му да окажат отрицателно въздействие върху природозащитните цели на зоните, свързано с възпрепятстване или забавяне постигането на напредък по целите на опазване на ЗЗ, в резултат на:
 - намаляване популацията на видовете, чието присъствие в ЗЗ е значително;
 - разпокъсване на типове природни местообитания и местообитания на видовете животни, предмет на опазване в зоните;

- нарушаване факторите, които помагат за запазването на благоприятния статус на ЗЗ или които са необходими за възстановяването им до постигане на благоприятен статус в рамките на ЗЗ;
- нарушаване баланса, разпространението и плътността на видове, които са показатели за благоприятния статус на ЗЗ;
- обезпокояване, което да засегне числеността или плътността на популацията или баланса между видовете.

На основание на гореизложеното и чл. 31, ал. 8 от ЗБР, съгласно чл. 34 от *Наредбата за ОС*, в доклада по ОВОС, като отделно приложение, се включва оценка за степента на въздействие на инвестиционното предложение върху защитените зони. Оценката следва да бъде съобразена с изискванията на чл. 23, ал. 2 от *Наредбата за ОС*, като е необходимо да се има предвид следното:

1. В анотацията на Доклада за оценка степента на въздействие да бъде описано подробно инвестиционното предложение и съпътстващите го елементи, независимо от описанието им в Доклада по ОВОС, включително да се анализира съответствието на параметрите на предвидените за реализиране ветрогенератори с предвидените параметри за застрояване, съгласно ПУП за съответните имоти.
2. При описание на характеристиките на други планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваното ИП биха могли да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони и техните елементи да се вземат предвид ИП, които могат да окажат въздействие съвместно с настоящите ВГ на локално ниво /землище, община, територията, затворена между защитените зони/, и на ниво миграционен коридор по фронта на миграция. Необходимо е да се представят реални сравними изчисления, които да са анализирани по отделно за всяко ниво на оценка на кумулативния ефект.
3. Към Доклада за оценка степента на въздействие да се представи картен материал в определен мащаб и/или таблица с информация за разположението на ИП и всичките му елементи (ел. трасета, пътища и др.) спрямо ЗЗ за опазване на дивите птици BG0002048 "Суха река" и ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000107 „Суха река“, BG0000570 „Изворово-Крайще“ и BG0000572 „Росица-Лозница“, както и най-близо разположените елементи на ландшафта - биокоридори (гори и горски пояси, реки, долини, скални венци и др.), посочени в чл. 30 от Закона за биологичното разнообразие и типовете природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ.
4. В оценката за съвместимост следва да бъдат разгледани следните възможни въздействия:
 - пряко унищожаване на типове природни местообитания и видове с висока консервационна значимост, включени в предмета на опазване на гореописаните защитени зони;
 - пряко трайно увреждане на естествения характер на типовете природни местообитания и местообитанията на видовете, като места за гнездене, пренощуване, хранене, набиране на височина за придвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия, през периода на строителство и експлоатация;
 - да бъде по отделно и подробно разгледано въздействието върху типовете природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ /по отношение на тип природно местообитание 6210 да се опише дали в засегнатите участъци на местообитанието са налични орхидеи/ и всички видове животни, предмет на опазване в четирите защитени зони като особено внимание да се обърне на видовете прилепи, както и на видовете птици от следните разреди: Гъскоподобни, Пеликаноподобни, Щъркелоподобни, Соколоподобни и Врабчоподобни и др. уязвими към реализация на ИП с подобен характер;

използваният алгоритъм за оценка на степента на въздействие върху отделните видове птици и прилепи следва да бъде обяснен и обоснован ясно със събраната информация от орнитологичния мониторинг и мониторинга на прилепите - *видов състав и количество на прелитащите видове* (видове с особена важност - застрашени, мигриращи; видове с повишен риск от сблъсък – чувствителни видове; максимална годишна численост за всеки един вид през всеки от сезоните, в които се среща – пролетна, есенна миграция, зимуване, гнездене); *статус на пребиваване и сезонна динамика* (гнездене, миграция, зимуване, скитане/линеене); *поведение на птиците* – за всеки вид по отделно (денонощна активност – нощни и дневни видове; гнездови и ловни територии и коридори на предвижване между тях; места за нощувка и хранене и коридори на предвижване между тях; хранителна база; височина на прелитане и посоки на полета и връзка с метеорологичните условия и топографията; честота на прелитане над площадката и честота на кацане; места за набиране на височина; места за кацане при екстремни условия; други специфични фактори);

- влияние върху миграционните пътища и фрагментация на типове природни местообитания и местообитания на видове в резултат на унищожаване на част от тях или тяхното трайно изменение; последствия от възможните изменения като допринасяне за създаване на миграционна бариера след построяване на ветрогенераторите, фрагментация на популации в резултат на увреждане и/или унищожаване на подходящите местообитания и др.
5. При оценка на въздействието да се отчете **кумулятивният ефект** свързан с реализирането на други планове, програми, проекти и/или инвестиционни предложения, чиито характеристики се описват в Доклада, съгласно чл. 23, ал. 2, т. 2 от *Наредбата за ОС*, бариерния ефект и риска от сблъсък на птици и прилепи в резултат от изграждане на ветрогенератора съвместно с другите ИП/ППП с подобен характер. Кумулативният ефект е необходимо да бъде ясно обоснован и да бъде разграничен на няколко нива – локално /землище, община, територията, затворена между защитените зони/, и на ниво миграционен коридор по фронта на миграция. За риска от сблъсък да се извърши обоснована оценка.
 6. Да се отчете увеличението на антропогенното въздействие от изграждането на ВГ и съпътстващите ги елементи.
 7. Въз основа на анализа и прогнозата за предполагаемото въздействие да се предложат при **необходимост мерки**, свързани с предотвратяване, намаляване или компенсиране на конкретни значителни отрицателни въздействия върху видовете, предмет на опазване в гореописаните защитени зони, които възложителят на ИП да изпълни и които да са измерими и контролируеми, включително да се разгледа необходимостта от отпадане на ветрогенераторите в съседство със ЗЗ, които граничат със ЗЗ BG0000107 „Суха река“ и/или изцяло са заобиколени от същата зона. Към всяка мярка следва да се определи степента ѝ на въздействие върху видовете, предмет на опазване в съответните защитени зони. Мерките следва да бъдат насочени към конкретни отрицателни въздействия, които са идентифицирани в аналитичната част на ДОСВ.
 8. При разглеждане на алтернативи за реализация на ИП, същите следва да изхождат от целите за опазване и статуса на съответните защитени зони като приоритетни пред всякакви доводи за икономичност, времеемкост или др. аспекти от дадено алтернативно решение. Необходимо е да се направи равностойно описание, анализ и съпоставка на различните алтернативи като се разграничи степента на отрицателните въздействия спрямо видовете и местообитанията, предмет на опазване в защитените зони, произтичащи от всяка една от алтернативите. При необходимост да се разгледат алтернативи за: технически параметри; местоположение на ветрогенераторите, вкл. спрямо елементи на ландшафта, които служат за биокоридори; местоположение

спрямо посоката на прелет на мигриращите видове птици и прилепи, вкл. и разглеждане на алтернативи за отпадане на ветрогенератори; алтернативи за трасе на инфраструктурата, включително извън границите на 33 и/или типовете природни местообитания и др.

При определянето на степента на въздействие на обекта да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитания на видове и типовете природни местообитания (площ), както и видове (численост и плътност на популациите). Тези оценки трябва да бъдат разгледани в контекста на представеността на местообитанието/вида във и извън защитените зони от мрежата Natura 2000 като цяло.

Определянето на степента на въздействие на ИП върху, предмета на опазване в 33 за опазване на дивите птици BG0002048 "Суха река" и 33 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000107 „Суха река“, BG0000570 „Изворово-Крайще“ и BG0000572 „Росица-Лозница“, да се извърши на база актуални проведени най-малко едногодишни проучвания на орнитофауната и прилепите в района на имотите, предмет на ИП.

Проучванията и разработването на ДОСВ следва да бъдат съобразени с:

- Методическите указания за провеждане на орнитологичен мониторинг на площадки за ветроенергийни паркове по време на миграцията на птиците (утвърдени на заседание на Националния съвет по биологично разнообразие от 8 юни 2010 г.),
- Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда за намерения за изграждане на вятърни генератори, водноелектрически централи и фотоволтаични системи,
- Други документи, ръководства и препоръки, свързани с реализацията на ИП за изграждане на ветрогенератори и въздействието на ИП/ППП върху флората и фауната, публикувани на интернет страницата на министерство на околната среда и водите <https://www.moew.government.bg/bg/priroda/zakonodatelstvo/rukovodstva-i-preporuki/>.

Резултатите и анализите от проучванията на орнитофауната и прилепите, които ще бъдат използвани за оценка степента на въздействие, да бъдат представени под формата на доклад/и, които да бъдат приложени към ДОСВ.

Оценката трябва да бъде възложена на екип от експерти, отговарящи на изискванията на чл. 9, ал.1 от *Наредбата*, като най-малко един от тях е с компетенции в областта на зоологията.

На интернет адрес <https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App> е публикувана актуалната информация за предмета и целите на опазване на 33 за опазване на дивите птици BG0002048 "Суха река" и 33 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000107 „Суха река“, BG0000570 „Изворово-Крайще“ и BG0000572 „Росица-Лозница“, попълнени стандартни формуляри с данни и оценки, картен материал и координатен регистър, която по този начин се предоставя на възложителя и следва да бъде използвана от експертите, изготвящи ДОСВ.

При неизпълнение на горните указания за ОВОС в срок повече от 12 месеца процедурата ще бъде прекратена на основание чл. 2а, ал. 5, т. 3 от Наредбата за ОВОС.

С уважение,

инж. ХРИСТИНА ГЕНОВА
Директор дирекция ПД

За Директор на РИОСВ – Варна
Съгласно Заповед № 30/15.02.2023 г.
на директора на РИОСВ-Варна

